

Alfabeto:		
Lit.	Kataluna	Ekzemplo
	sono	
a	arbre	arbo
b	boca	buŝo
c	acabats	celo
ĉ	to <u>xo</u>	ĉielo
d	dau	modo
e	temps	tempo
f	forca	familjo
g	gat, gueto	ago
ĝ	metge	saĝa
h	'help'	horo
ĥ	'jarrón'	ĥemio
i	illa	insulo
j	samfajna	vendejo
ĵ	faja	pakaĵo
k	caure	kolo
l	línia	linio
m	mico	amo
n	pana	bona
o	sobre	sonĝo
p	pau	paco
r	aro	tero
s	seure, tassa	seĝo
ŝ	eixam	ŝerco
t	teula	kato
u	suma	bulo
ŭ	Jaume, vuit	taŭga
v	ventre	vivo
z	zero, ase	azeno

Prepozicioj:

apud	proper a
al	cap a...
ĉe	al costat de / (lloc)
ĉirkaŭ	al voltant de
da	de (quantitat)
de	de (relació)
dum	mentre ...
ekster	fora de
el	de dins de, del grup
en	dins de
ĝis	fins a
inter	entre
je	(com cap altra prep.)
kontraŭ	contra
krom	apart de
kun	amb ... (afegit)
laŭ	segons ...
malgraŭ	malgrat ...
per	mitjanĉant ...
po	cada...
por	per a... (objectiu)
post	després de ...
preter	més enllà de ...
pri	sobre ... (tema)
pro	degut a ...
sen	sense ...
sub	sota de ...
super	per sobre de ...
sur	sobre ...
tra	a través de ...
trans	a l'altra banda de ...

Tabelvortoj:

	I- ALGUN	KI- PREGUNTA	TI- AQUELL	ĈI- TOT	NENI- CAP
-O COSA	io	kio	tio	ĉio	nenio
-A DE TIPUS	ia	kia	tia	ĉia	nenia
-U PERS/ELEMENT	iu	kiu	tiu	ĉiu	neniu
-ES PROPIETARI	ies	kies	ties	ĉies	nenies
-AL CAUSA	ial	kial	tial	ĉial	nenial
-AM TEMPS	iam	kiam	tiam	ĉiam	neniam
-E LLOC	ie	kie	tie	ĉie	nenie
-EL MANERA	iel	kiel	tiel	ĉiel	neniel
-OM QUANTITAT	iom	kiom	tiom	ĉiom	neniom

Petit diccionari:

akv'o	aigua
arb'o	arbre
bier'o	cervesa
bon'a	bo
cert'a	cert
demand'	(tr) demandar
i	(tr) dir
dir'i	(tr) dir
dom'o	casa
fal'i	(ntr) caure
fiŝ'o	peix
forges'i	(tr) oblidar
fru'a	d'aviat (matí)
frukt'o	fruit
help'i	(tr) ajudar
ir'i	(ntr) anar
kaf'o	café
kat'o	gat
kur'i	(ntr) córrer
lakt'o	llet
manĝ'i	(tr) menjar
mank'i	mancar
maten'o	matí
mensog'i	(ntr) mentir
pren'i	(tr) agafar
pren'i	(tr) prendre
renkont'i	trovar pers.
revu'o	revista
romp'i	(tr) trenkar
sal'o	sal
skrib'i	(tr) escriure
tabel'o	graella
tabl'o	taula
tabul'o	tauló
tago	tago
trink'i	(tr) beure
trov'i	(tr) trobar
pluv'o	pluja
ver'a	veritable
vetur'i	(ntr) anar amb vehicle

Konjunkcioj / specialaj vortoj:

anstataŭ	en comptes de...
aŭ	o
baldaŭ	aviat (general)
ĉu	(pregunta, dubte)
dum	mentre ...
hieraŭ	ahir
hodiaŭ	avui
kaj	i
ke	que + subfrase
kvanka	encara que ...
m	
kvazaŭ	com si ...
morgaŭ	demà
nu	bé (vacil·lació)
nun	ara
nur	només ...
plej	el que més
pli	més (quantitat)
plu	més (temps)
sed	però
tamen	tot i això, tanmateix

Participoj / participis (agafar):

pren-it-a	que va ser agafada
pren-at-a	que és agafada
pren-ot-a	que serà agafada
pren-int-a	que agafava
pren-ant-a	que agafa
pren-ont-a	que agafarà

Afiksoj/ finaĵoj:

Afikso	Signifo
-j	plural
-n	acusatiu
-aĉ-	dolent
-ad-	acció
	continuada
-aĵ-	cosa
	relacionada
-eg-	gran
-ej-	lloc
-em-	tendència
-et-	petit
-iĝ-	fer-se ...
-ig-	fer que...
-ik-	ciència
-il-	eina
-in-	dona/femella
-uj-	contenedor
ek-	començament
mal-	contrari
mis-	equivocat
re-	repetició

Personaj pronomoj:

mi	jo
vi	tu, vosaltres
li	ell
ŝi	ella
ĝi	això, aquest (no demostratiu)
ni	nosaltres
ili	ells, elles
si	el subjecte, si és li, ŝi, ĝi o ili
oni	hom

Finaĵoj / vortotipoj:

-o	Nomo
-a	Adjektivo
-e	Adverbo
-i	Verbo: infinitivo
-as	Verbo: prezenco
-is	Verbo: preterito
-os	Verbo: futuro
-us	Verbo:
	~subjunktivo~
-u	Verbo:
	~imperativo~

Fonètica:

Els catalans hem de tenir cura amb les següents lletres, perquè no es pronuncien exactament igual com nosaltres: b, c, ĉ, g, h, ĥ, ĵ, ŝ, ŭ, v. Les vocals són com les castellanés.

Elements de la frase:

<Subjecte> + <verb> + [objecte directe] + [aclaracions per preposició]

Els dos primers elements són obligats. L'ordre no és important.

Paraules:

Les paraules són conjunts de lletres separades per espais. Les paraules no estan fixades en esperanto; les podem crear ajuntant vàries arrels i afixes, i aclarint sempre el tipus de paraula amb la última vocal (veure "Finaĵoj/Vortotipoj"). Uns quants exemples, on utilitzem el guionet per separar els elements independents:

Exemple	Arrels	Significat de les arrels	Possible traducció
granda	grand-a	gran + (adjectiu)	gran
vortoj	vort-o-j	paraula + (nom) + (plural)	paraules
voĉe demandi	voĉ-e demand-i	veu + (adv.), demanar + (inf.)	demanar de paraula
arbaro	arb-ar-o	arbre + (conjunt de) + (nom)	bosc
tio misfunkcias	tio mis-funkci-as	allò, (malament) + funcionar + (present)	allò funciona malament
ŝipstirilo	ŝip-stir-il-o	vaixell + dirigir + (eina) + nom	timó de vaixell
ŝi malsatetis	mal-sat-et-is	ella, (contrari) + tip + (poc) + (passat)	ella tenia una mica de gana
li enamiĝis	li en-am-iĝ-is	ell, (dins, cap a dins) + estimar + (fer-se) + (passat)	ell es va enamorar

Al diccionari les paraules es mostren amb l'acabament de l'arrel original. Les arrels, com "arb", poden ser de diferents tipus. Per exemple, "arb" és una arrel de nom. Per això, al diccionari apareix com: "arb'o". Tot això nosaltres podem utilitzar l'arrel com volguem; podem dir "la arba domo", per parlar de "la casa construïda sobre l'arbre". Com a altre exemple, "salt" és una arrel d'un verb intransitiu. Per això al diccionari apareix com a "salt'i (ntr)". Però podem dir "salto" per referir-nos a un "salt", o "saltilo" a una molla que serveix per a saltar.

És important recordar de quin tipus és cada arrel - això té conseqüències a l'hora de construir paraules en esperanto. Pot ser que hi hagi diferents tipus per cada arrel. Per exemple: pluv'o - pluĵa / pluv'i - (ntr) ploure

Matisos:

Els adjectius matisen els noms. Els adverbis matisen els verbs o els adjectius.

Plural:

Els adjectius (a-vortoj) i els noms (o-vortoj) han de dur marcadors de plural (j), coordinats. D'aquesta manera: "granda mano = mà gran", i "grandaj manoj = mans grans". El marcadors sempre va després de la última vocal 'a', 'o', les tabelvortoj "-u".

Acusatiu:

L'acusatiu (representat per una 'n' al final de les paraules), vol dir una de les següents coses:

- Objecte directe (mi manĝas *viandon* - jo menjo carn) - només a noms i adjectius
- Aclariment de temps (*ĉiun sabaton* mi sole tagmanĝas - cada dissabte dino sol)
- Aclariment de direcció (mi iras *hejmen* - me'n vaig a casa)
- Després de preposicions, indica moviment "cap a" (mi metas monon *en la monujon* - poso diners *al moneder*)

Adverbis:

Poden fer les següents funcions:

- Matisar el verb: mi *nepre* venos morgaŭ - demà vindré *per força*
- Situar en el temps: mi dormas *matene* - *al matí* dormo
- Situar en algun lloc: mi dancis *hejme* - jo ballava *a casa*
- Precisar un adjectiu: la *bone* diritan frazon li diris - La frase *ben* dita l'ha dit ell.

La negació 'ne' s'ha de posar davant del que es nega: "ne mi aĉetis libron / mi ne aĉetis libron / mi aĉetis ne libron". No hi ha doble negació: "Nenion mi volas".

Verb "esti": ser / estar / haver-hi

Traduĉio / tradukado

Frase/Frazo	Traduĉions/Tradukaĵoj - Notes/Notoj
El gat menja peix.	La kato manĝas fiŝon. Katoj manĝas fiŝojn.
Al matí sempre tinc son.	Matene mi neniam satdormis. Matene mi ĉiam dormemas.
Què vols prendre per dinar?	Kion vi volas manĝi/trinki dum tagmanĝo? Ĉu vi ion specialan volas por la tagmanĝo? Kion vi volas tagmanĝi?
Avui no em trobo bé.	Mi sentas min malsanan. Mi malbone fartas. Io doloras min.
M'agrada el cafè amb llet	Mi ŝatas la kafon kun lakto / laktokafon / Al mi plaĉas ... /
Ha fet veure que queia	Li mensogis pri falo. Li aktoritis dum falado. Li ne vere falis.
D'on has tret aquesta revista?	De kie vi prenis la revuon? Kie vi trovis la revuon? Kie estis la revuo? / tiun ĉi revuon
Se m'ha espatllat el bolígraf	Ekmisfunkciis mia skribilo. Rompiĝis mia inkokraĵono. Ĝi ne plu skribas.
Quan aniràs a la trobada?	Kiam vi iros al la renkontiĝo? Kiam vi ekveturos renkonti ...? Ĉu vi baldaŭ...?
S'ha acabat la cervesa	Biero finiĝis. Ne plu restas/estas biero. Ekmankas biero. / Trinkiga akvo ...
No em sembla bé el que has dit	Al mi ne plaĉas tio, kion vi diris. Vi diris neplaĉaĵon laŭ mi. Mi pensas ke vi ne pravas. Tion diritan de vi mi ne ŝatas. Mi opinias ke vi diris malbonon.
Em poso sal a la carn.	Mi saligas la viandon. Mi faligas salon sur la viandon. Estu salita la viando.
El gat ha saltat sobre la taula	La kato saltis sur la tablon. Ĝi iris sur la tablon. Ĝi surtabliĝis.

Gramatikaj ekzemploj

En la monujo nenio estas.	Io estis en la monujo. Mono estis en la monujo. Ie mono estis. Kie estas mono?
Li petis bieron, kaj nenion ricevis.	Neniun li ricevis. Neniu ricevis bieron.
Mi iris al la trinkejo nokta.	Mi iros nokte. Al la trinkejo nokta oni iras nokte.
La paĝo estis legita.	La paĝon iu legis. La paĝo estos legita. La paĝo estis legota, mi nun ĝin legas.
La arbaro bruliĝis.	La arbaron oni bruligis. La arbaro brulis. La arbaro estas brulinta
Al mi plaĉas virinoj.	Mi ŝatas virinojn. Al virinoj mi plaĉas. Ili plaĉas.
Eble mi dancos.	Eble mi estos dancanta. Eblas, ke mi dancos. Eblas ke mi dancas.
Min lacigis la leciono.	La leciono lacigas. Mi lacas. Mi estas laca. Mi estas lacigita.

